

Jan Bosak

*prześwietlenie
linoryty*

Specjalne podziękowania dla:

Stowarzyszenie
Międzynarodowe
Triennale Grafiki
w Krakowie

JAN BOSAK

Urodzony 27 stycznia 1970 w Jaśle.

1985-90 Nauka w Państwowym Liceum Sztuk

Plastycznych im. Piotra Michałowskiego

w Rzeszowie. Dyplom w klasie metaloplastyki.

1990-95 Studia artystyczne na Wydziale Grafiki

Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki

w Krakowie. Dyplom z wyróżnieniem w pracowni

miedziorytu prof. Stanisława Wejmana.

2003 Asystent w pracowni malarstwa

u prof. Stanisława Batrucha na Wydziale

Architektury i Sztuk Pięknych Krakowskiej

Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego.

2009-2011 Doktorat z grafiki warsztatowej

na Wydziale Grafiki Akademii Sztuk Pięknych

w Krakowie

Zajmuje się malarstwem, grafiką i rysunkiem.

Nagrody i wyróżnienia

1993 Nagroda im. D'Ann i Gusa Mazzocca

za najlepsze dzieło z zakresu grafiki warsztatowej

wybrane spośród prac studentów III i IV roku

Wydziału Grafiki ASP w Krakowie

1994 Stypendium Ministra Kultury i Sztuki

Szanowni Państwo

z ogromną przyjemnością przekazuję
w Państwa ręce katalog dokumentujący
cykl prac graficznych pod tytułem "Prześwietlenie"

Ważniejsze wystawy

1993 Portret Miasta BWA Nowy Sącz

1994 Batruch i uczniowie, Gorlice - Nowy Sącz

Rzeszów Opole - Tarnowskie Góry, Częstochowa,
Krosno

1996 Świat Dziecka, BWA Rzeszów, BWA Kraków

BWA Wałbrzych, BWA Warszawa

1997 Najmłodsza Grafika Krakowska, Dom

Norymberski, Kraków

1998 Contemporary Polish Art., New College,

Oxford, Wielka Brytania

OX 13 BN UK, Pałac Sztuki, Kraków

1999 Malarstwo Rysunek Grafika, Pałac Sztuki,

Kraków

2000 Rysunek, Galeria Ornament, Kraków

2001 Rysunek, Malarstwo, Metaloplastyka,

Galeria Ornament, Kraków

Piórkiem i Tuszem, Cafe Moliere, Kraków

2004 Junge Wilde aus Polen, Meersburg, Niemcy

2004 Junge Wilde aus Polen, Meersburg, Niemcy

2005 Begegnungen Spotkania, malarstwo,

rzeźba, rysunek, Leer, Niemcy

2005 Malarstwo, rysunek, Galeria Rękawka,

Kraków

2008 Plastycy Jasielscy, BWA Dwór Karwacjanów,

Gorlice Grafika linoryty, Art- Club Błędne Koło,

Kraków

Malarstwo, grafika, Klub Kuźnia, Sułkowice

2009 Rysunek i grafika, Dom pod Gontami,

Rycerka Górna

Jan Bosak

ul. Prof. Myczkowskiego 65/20

30-198 Kraków

tel. 0606 929 350

mail: bosak.jan989@gmail.com

Światło jest główną ideą cyklu grafik przedstawionych jako artystyczna praca doktorska Jana Bosaka. Decyzja ta wydaje się naturalną konsekwencją jego dotychczasowej drogi twórczej potwierdzającej autentyczną fascynację fenomenem światła. Artysta wnikliwie obserwuje światło w nieskończenie mnogich przejawach w widzialnej rzeczywistości, kontemplanuje jego możliwości sprawcze – czysto fizyczne, estetyczne i metafizyczne. W graficznym cyklu „Prześwietlenie” z premedytacją odwołuje się do uniwersalnych doświadczeń wzrokowych, tych trochę zmitologizowanych czy przedracjonalnych, a także do religijnego poziomu rozumienia światła jako mocy duchowej.

Jan Bosak komponując swój cykl, zaczął go od symbolicznego obrazu ciemności, z której światło stopniowo wydobywa zarysy przedmiotowych bytów, rodzi widzialny świat. Kształty przedmiotów trochę dzięki i kalekie, jakby wykluwały się przy zbyt słabym świetle. Ciemność wydaje się być siłą wciąż zdolną pochłoniąć delikatne, ożywcze światło, którego źródło znajduje się gdzieś poza polem widzenia. Kolejne plansze przedstawiają coraz to nowe komplikacje i konsekwencje zjawisk świetlnych.

W „Pożarze” światło odgrywa spektakl ruchu, zawirowań, rozprysków świetlnych iskier, głównym wydarzeniem plastycznym są poprzepłatane koliste smugi, jakie pozostawiają w oku obracające się punkty świetlne, tutaj dodatkowo tworzące przestrzenne supły.

Światło w dalszych planach rysuje pejzaż form architektonicznych – częściowo miękkich, organicznych, a częściowo twardych konstrukcji o charakterze geometrycznym. Początkowo nieokreślona i dzięki temu intrygująca skala tego metaforycznego pejzażu została ostatecznie skalibrowana przez ustawienie w samym centrum obrazu, pomnikowo płonącego ogniska, potrzebnego autorowi jako symbol związku światła i ognia.

„Brama” jest typem budowli metaforycznej pojawiającej się już wcześniej w twórczości Jana Bosaka. Prawie całą przestrzeń wypełnia biologiczna struktura, którą napinają łuki niby ściągien. Modelowana refleksami światła, cielesna i zmysłowa powierzchnia wygina się, pulsuje. Dominująca forma szczeliny nieodparcie budzi skojarzenia seksualne. Dolna część kompozycji jest szachownicową posadzką układającą się w zbieżnej perspektywie manifestacyjnie obca, jakby na siłę dostawiona do biologicznej części górnej, chociaż zamienia tę cielesną jaskinię w przestrzeń monumentalną, w jakąś hybrydową katedrę? Sens ideowy tej pracy odwołuje się do symboliki bramy, do rytuału przejścia przez ciemność niewiedzy i niepewności, sublimacji doświadczeń zmysłowych w duchowe, by zyskać wyższy stopień oświecenia.

W grafice „Asteroida” artysta przenosi akcję w kosmos, tytułowe ciało kosmiczne zostało umieszczone pomiędzy dwiema opozycyjnymi strefami: światła i ciemności. Autor sygnalizuje inspiracje kinematograficzne z rejonów „Gwiezdných wojen”, sugeruje monstrualne wielkości obiektów, manipuluje przestrzenią. Jasna płaszczyzna może być odczytana jako świetlista dal, lecz niżej, na styku z „krainą ciemności” paradoksalnie zamienia się w twardą ścianę.

„Asteroida” wprost nawiązuje do wyobrażeń o fizycznym kosmosie, lecz właściwie każda z prac cyklu jest wyobrażeniem kosmosu, kosmosu wyobraźni artysty, wewnętrznego kosmosu, fragmentem wykreowanego świata, w którym można obserwować, analizować, jak np. działa światło, jaką moc i treść ze sobą niesie.

W „Szczelinie” Jan Bosak nadaje światłu konsystencję gęstego mleka przelewającego się przez tytułową szczelinę, a jego blask i promieniowanie służy na otoczenie. Energia skondensowana w świetle wydaje się być nieskończona. Dolna partia linorytu poniżej szczeliny jest pięknie cięta i rozpracowana przestrzennie, stanowi kompozycję zamkniętą - wartość samą w sobie. Aż trochę zbyt konkurencyjną dla oryginalnego motywu głównego. Kolejna praca przeciwstawia ciężar ciemnej, poddanej grawitacji formie - lekkości rozwibrowanego, jasnego tła, metaforyczny dramat mitologicznego Ikara, w którym nie wiadomo jaką rolę mają odegrać rurkowane konstrukcje zarówno formalną jak i znaczeniową.

W „Lawie” Jan Bosak bardzo kunsztownie buduje wielostopniową przestrzeń pełną ruchu i obiektów lewitujących z różną prędkością, oświetlanych z wielu źródeł światła, światła rozszczerzonego przez atmosferę, tworzącego świetlne wiry. Spływająca z boku rzeka lawy świeci własnym żarem, innym od jasności określającej głębię przestrzeni.

Motywny wirującego promienia, tworzącego spiralny tunel świetlny został podjęty i rozwinięty w „Strunie światła”. Promień napotyka na przeszkody ulega dyfrakcji, odbiciom, rozszczerzeniom. Kompozycja według zasady mandali, podkreślająca punkt centrum, chociaż pełna asymetrii. Autor powołuje się na inspirację teorią scholastycznego filozofa R. Grassetesta, dotyczącą koncepcji świata zaistniałego z wypływu boskiej energii świetlnej, jako źródła bytu i piękna.

W końcowych pracach cyklu następuje stopniowa redukcja elementów kompozycji, można spokojnie delektować się graficznym warsztatem i efektami światła przesączonego przez cząsteczki powietrza, oblewającego przedmioty. Światło ma moc przenikania, niesie łagodną energię - ciepło, staje się odczuwalnym symbolem mocy duchowej, łaski.

Ziemskie światło jako odbłask niebiańskiego ideału. Tak w „Oknie”, jak w „Odwilży”, światło skojarzone jest z ciepłem. Powoduje roztopianie i parowanie materii, przemianę jej stanu ze stałego w ciekły, a dalej, w gazowy. Symbolizuje transformację materii w energię duchową.

Końcowa praca „Wir” jest podsumowaniem wszystkich wątków ideowych cyklu. Wyczyszczenie ze zbędnych elementów i minimalizm środków dało o wiele większy efekt artystyczny.

Światło wypełnia przestrzeń, ogrzewa ją swoim ciepłem, ostatnie drobiny ciemnej materii łagodnie kołyszą się unoszone falami energii życiodajnego światła. To już ich ostatni etap przed rozplynięciem się w beczelnej energii Światła Ducha.

Praca nad doktorskim cyklem pokazuje, jak wiele można osiągnąć w rozwoju świadomości artystycznej skupiając się nad jednym problemem ideowym, a w tym przypadku, idea światła jest także fundamentalną sprawą dla rozstrzygnięć formalnych i warsztatowych.

Ważna idea prowadziła artystę, a po drodze odrzucał balast nadmiaru składników kompozycji, dramatyczne rozgrywki ustępowały stopniowo skupionej kontemplacji. Widać, jak rozwijał swój warsztat linorytniczy, wysubtelniając stopniowanie tonalne i gradienty przestrzenne. Początkowo dążył do jak największego bogactwa graficznych rastrów, później upraszczał struktury graficzne dążąc do ich jak największej intensywności wizualnej. System kreskowania przeniesiony z warsztatu akwaforty pozwolił na precyzyjne, prawie matematyczne stopniowanie jasności światła.

Ostatnia praca okazała się perłą w koronie cyklu „Prześwietlenie”. Jan Bosak osiągnął syntezę środków i treści, wykreował w swojej twórczości graficznej nową jakość, która otwiera przed nim nowe, obiecujące perspektywy artystyczne.

*dr hab. Jan Bujnowski
prof. Uniwersytetu Pedagogicznego*

fragment recenzji pracy doktorskiej

Jan Bosak

wurde am 27. Januar 1970 in Jaslo geboren.
Von 1985-90 besuchte er das Piotr Michalowski Staatlyzeum der Malerei in Rzeszow. Er behielt das Diplom in Metalplastik. Von 1990-95 absolvierte er Kunststudium der Fakultät für Grafik an der Jan Matejko Akademie für Bildende Künste. Er enthielt das Diplom im Kupferstichatelier von Professor Stanislaw Wejman. 2003 war er als Assistent in der Ateliermalerei bei Professor Stanislaw Batruch an der Fakultät für Architektur und Bildende Künste der Andrzej Frycz Modrzewski Krakauer Akademie tätig. Von 2009-2011 schrieb er die Doktorarbeit zur Ateliergrafik an der Fakultät für Grafik an der Akademie für Bildende Künste in Krakau.
Er beschäftigt sich mit Malerei, Grafik und Zeichnungen.

Preise und Auszeichnungen

1993 D'Ann und Gus Mazzocca Preis für das beste Werk im Bereich der Ateliergrafik – gewählt unter den Arbeiten der Studenten des 3. und 4. Jahres der Fakultät für Grafik an der Akademie für Bildende Künste in Krakau.
1994 bekam das Stipendium vom Minister für Kultur und Kunst.

Das Tor ist ein metaphorisches Baubeispiel, das schon in der Kunst von Bosak vorhanden war. Fast der ganze Raum ist von einer biologischen Struktur ausgefüllt, die von den angeblichen Sehnenbögen gestreift wird. Die körperliche und sinnliche Fläche nickt von Lichtfunken ein und schwingt. Diese Arbeit greift auf das Symbol des Tores zurück, auf das Ritual, der dunklen Unwissenheit und Unsicherheit zu entkommen, auf die Sublimierung, sich von den sinnlichen in die spirituellen Erlebnisse zu verwandeln, um die höhere Aufklärungsstufe zu erreichen. In der Grafik Asteroid nimmt der Künstler die Handlung in den Weltraum, wo sich der titulierte Körper zwischen zwei Gegenzonen: des Lichtes und der Dunkelheit befindet. Die helle Ebene kann als Lichtferne interpretiert werden, aber unten am Ende des Dunkellandes wandelt sie sich merkwürdigerweise in eine harte Wand um. Im Spalt gibt Jan Bosak dem Licht die Konsistenz der dichten Milch, die über den Spalten überläuft und dessen Schimmer und Strahlung auf die Umwelt abfällt. Die im Licht kondensierte Energie scheint unendlich. In der Lava baut Jan Bosak sehr künstlich den vielstufenden Spielraum - bewegungsvoll und mit unterschiedlicher Schnelle schwebender Gegenstände, die von vielen Lichtquellen beleuchtet sind. Das Licht ist durch Atmosphäre gespalten und bildet einen Lichtwirbel. Das Motiv einen spiralen Lichttunnel bildenden Wirbelstrahls, wurde angegriffen und im Lichtstrahl weitergeführt. Der Strahl trifft Hindernisse, bricht, spiegelt sich wider und fällt den Spaltungen. Das Arrangement betont nach Mandala den Zentralpunkt, obwohl sehr asymmetrisch. Sowohl im Fenster als auch im Tauwetter assoziiert man das Licht mit der Wärme. Es lässt den Körper auftauen und dampfen, verändert öden Festzustand in die Flüssigkeit und weiter ins Gas. Es symbolisiert die Umwandlung des Körpers in die Seelenergie. Die Schlussarbeit der Wirbel ist eine Ideenzusammensetzung aller Abschnittsreihe. Die überflüssigen Elemente werden eliminiert und das Minimum von den Mitteln hat eine bessere künstlerische Wirkung.

Das Licht füllt den Spielraum, erwärmt ihn mit seiner Wärme. Die letzten Reste der Dunkelheit schweben sich leicht auf den Wellen des lebendigen Lichts. Die Doktorarbeit am Zyklus zeigt, wie viel man in der Entfaltung des künstlerischen Sinnbewusstseins erreichen kann, wenn man sich auf einen Begriff konzentriert, in diesem Beispiel - die Licht. Es ist auch eine Grundvoraussetzung für die formellen und künstlerischen Entscheidungen. Jan Bosak hat einen Einklang zwischen Mitteln und Gehalt erreicht. Er hat in seiner Grafikkunst eine neue Qualität geschaffen, die von ihm neue viel versprechende künstlerische Perspektive eröffnet.

*Dr. habil. Jan Bujnowski
Professor der Pädagogischen Universität*

(Bewertungsabschnitt der Doktorarbeit)

Born on 27 January 1970 in Jasto, Poland.
1985-90 Piotr Michałowski Secondary School of Fine Arts in Rzeszów. Diploma in Metaloplastics.
1990-95 artistic education in the Faculty of Graphic Arts at the Jan Matejko University of Fine Arts in Krakow.
Diploma with distinction in the Intaglio Studio run by Professor Stanisław Wejman, Ph.D.
2003 Assistant in the Painting Studio run by Professor Stanisław Batruch in the Faculty of Architecture and Fine Arts at Andrzej Frycz Modrzewski Krakow University
2009-2011 Doctorate in graphic arts in the Faculty of Graphic Arts at the Jan Matejko Academy of Fine Arts in Krakow.

The light constitutes the main idea of the series of graphics presented by Jan Bosak as an artistic doctoral thesis. Such a decision seems to be a natural consequence of his previous artistic way confirming his genuine fascination of the light. The artist deeply observes the light in its indefinitely numerous manifestations in the visible reality, contemplates its causative possibilities, purely physical, aesthetic and metaphysical. In the series of graphics entitled "The Radiograph" the author refers to the universal visual experiences, the ones which are a bit mythologized or pre-rational and also to the religious level of understanding the light as a spiritual power.

Jan Bosak, while composing the series, began with a symbolic picture of the darkness out of which the light gets out the outlines of the objective entities and gives birth to the visible world.

The darkness appears to be the power which is still able to absorb the delicate and bracing light the source of which is somewhere out of the field of vision.

In "The Fire" the light plays a spectacle of movements, whirls, spatters of the sparks of light, the main artistic event is created by interspersed circular streaks that are left in an eye by the light spots moving round and additionally creating here spatial loops.

"The Gate" is a metaphorical type of a building which has appeared among earlier works of Jan Bosak.

Almost the whole space is filled with a biological structure which is strained by arches of kind of sinews. The material and sensuous surface modelled by the reflections of light is curving and pulsating. The ideological sense of the work refers to the symbol of a gate, the ritual of getting across the darkness of ignorance and uncertainty, sublimation of sensuous experiences into spiritual ones in order to achieve a higher level of enlightenment.

In "The Asteroid" the author moves the action into the space, the cosmic body mentioned in the title has been placed between the two opposite zones, i.e.: of the light and darkness. The light plane may be interpreted as a bright distance, however, lower, as it interfaces with "the land of darkness", paradoxically turns

1993-D'Ann and Gusa Mazzocca Award for the best graphic artwork selected from the works of 3 and 4 year students of the Faculty of Graphic Arts at the Jan Matejko Academy of Fine Arts in Krakow.

1994 scholarship of the Minister for Culture and the Arts.

into a hard wall. In „The Slot” Jan Bosak gives the light the consistence of thick milk flowing through the aforementioned slot and its brightness and shine pours down to the surroundings. The energy condensed in the light seems to be infinite.

In "The Lava" Jan Bosak minutely builds a space of many degrees full of motion and objects levitating with different speed, lighted up from various sources of light, the light split by the atmosphere and creating luminous whirls. The motif of a whirling ray which creates a spiral light tunnel is undertaken and developed in "The String of Light". The ray while encountering obstacles undergoes a diffraction, reflections, and fissions. The composition according to the mandala principle, is emphasizing the centre point, although full of asymmetries.

Both in "The Window" and "The Thaw", the light is associated with warmth. It makes the matter melt and evaporate, transform its solid condition into the liquid and then gas. It symbolizes the transformation of matter into spiritual energy.

The final work entitled "The Whirl" constitutes a summary of all the ideological threads of the series. Cleaning up the useless elements as well as the minimalism of means resulted in a far bigger artistic effect.

The light fills in the space, warms it up with its own warmth and last particles of dark matter gently sway floating on the waves of the life-giving light.

The work on the doctoral series proves how much can be achieved in the development of an artistic awareness by focusing on one ideological problem, and in this case, the idea of the light is also a fundamental issue for formal and technique settlements.

Jan Bosak has achieved the synthesis of means and content, in his graphic artworks he has created a new quality that opens up for him new and promising artistic perspectives.

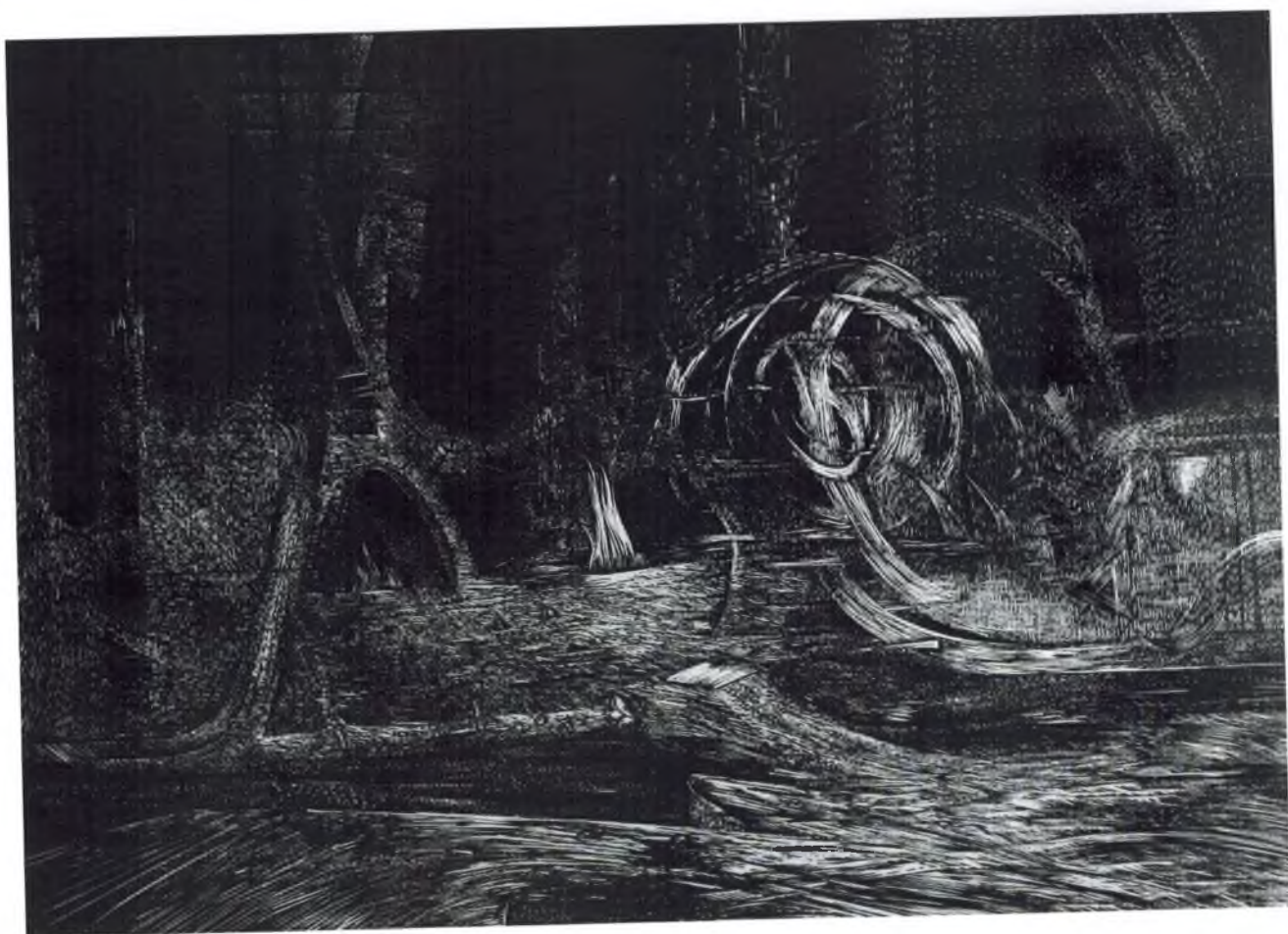
*Professor Jan Bujnowski, Ph.D.
Professor at Pedagogical University*

(An excerpt from a doctoral thesis review)

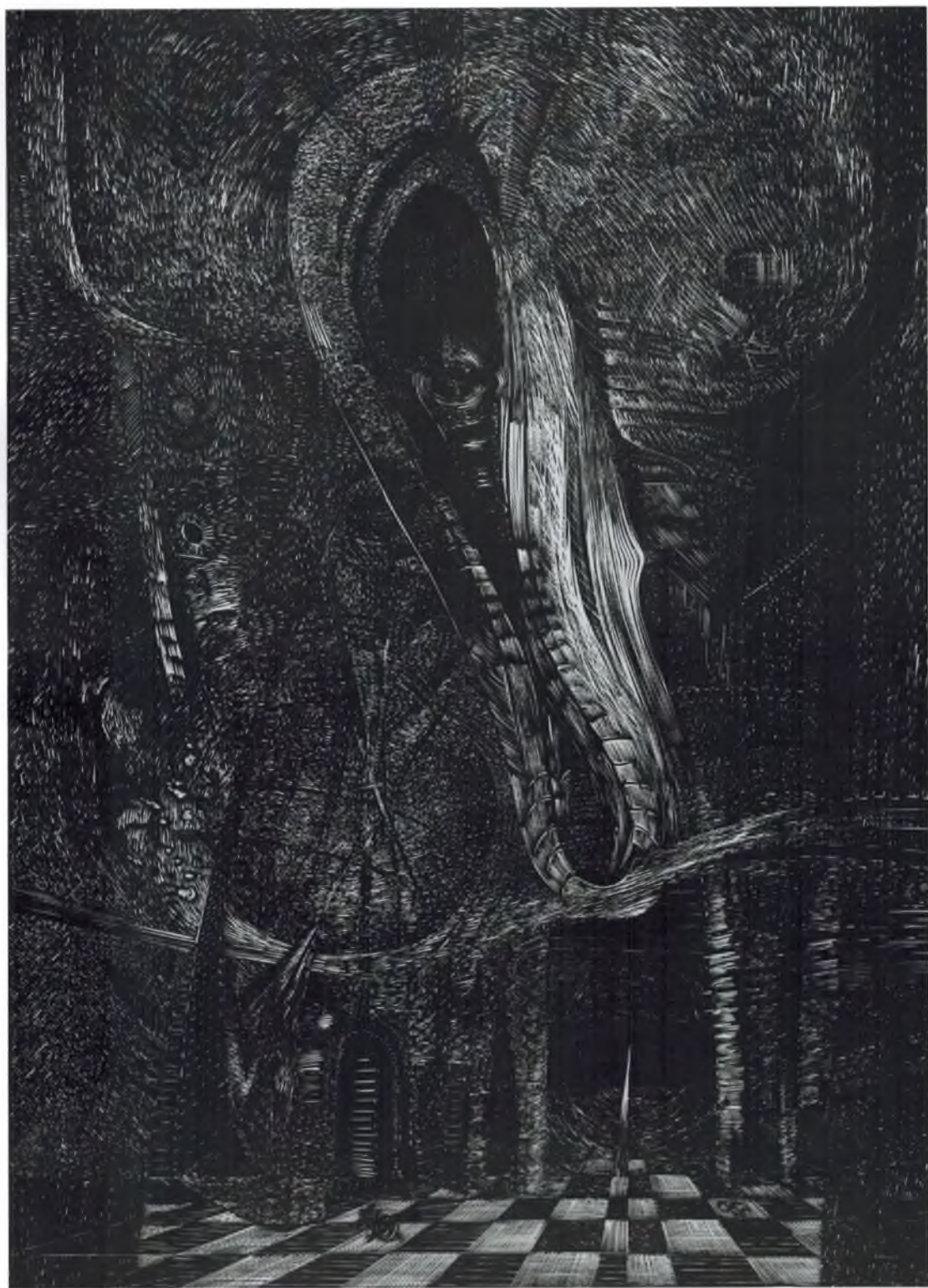

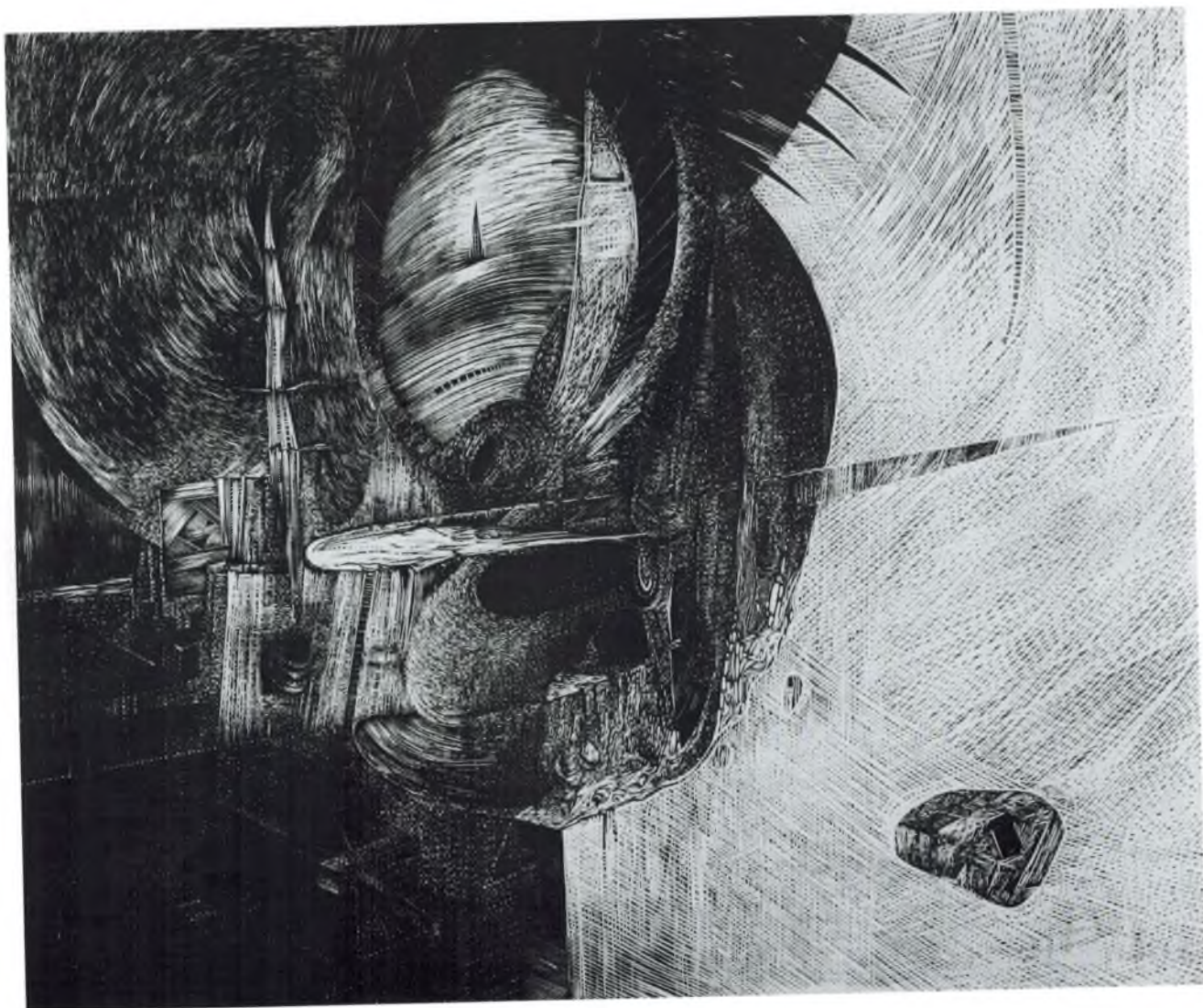
"Zjawy"

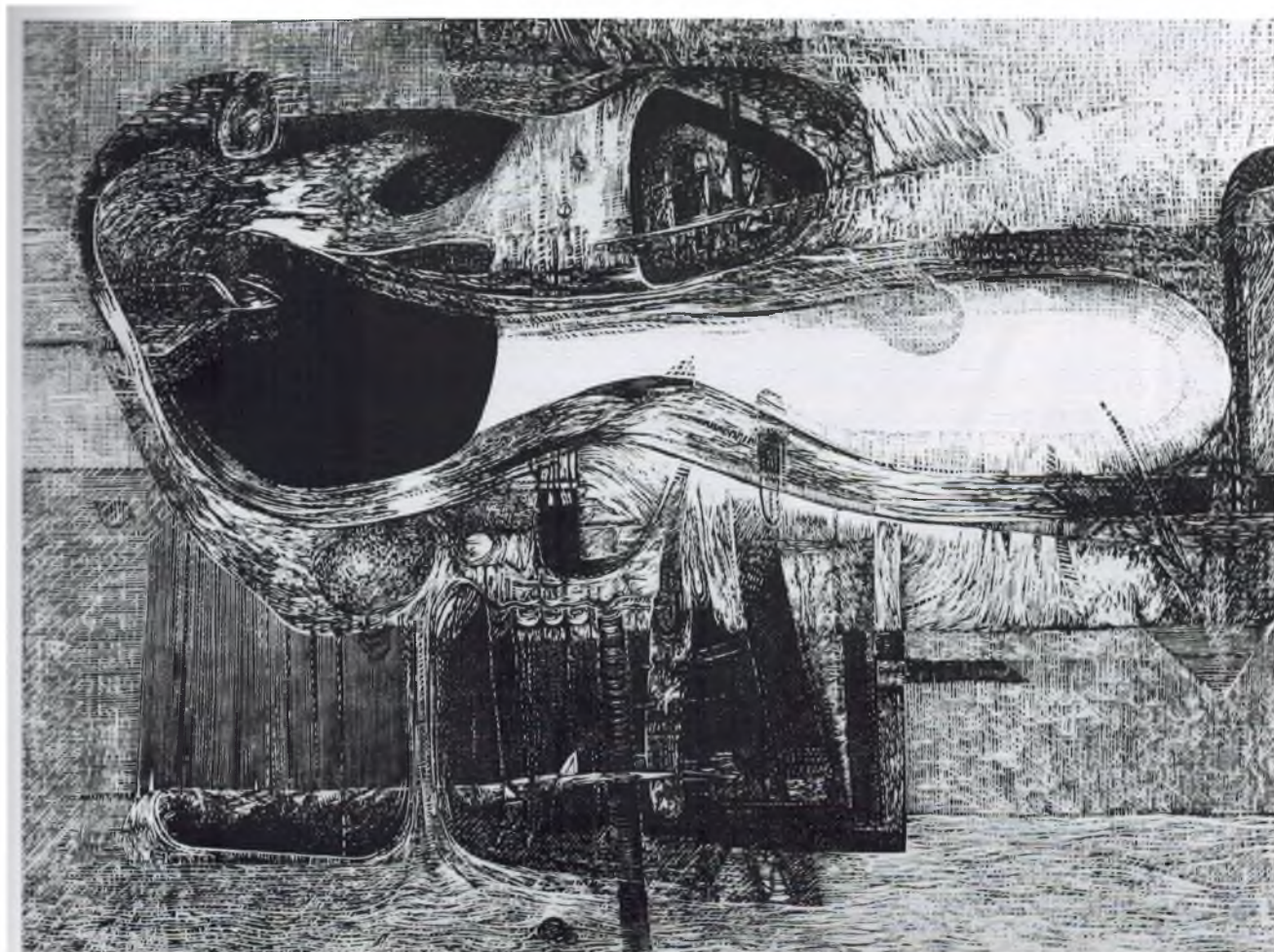
"Požar"

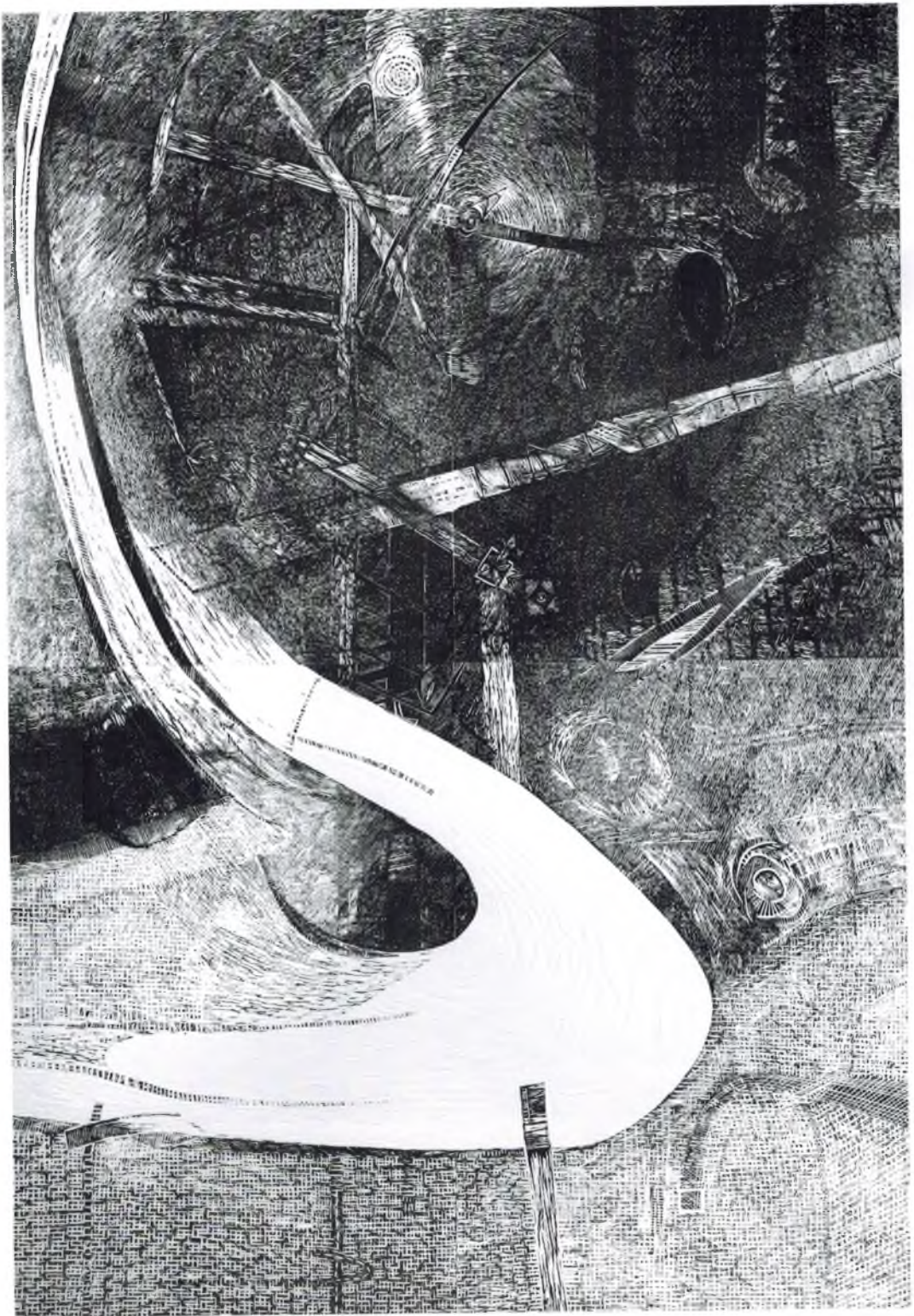
"Brama"

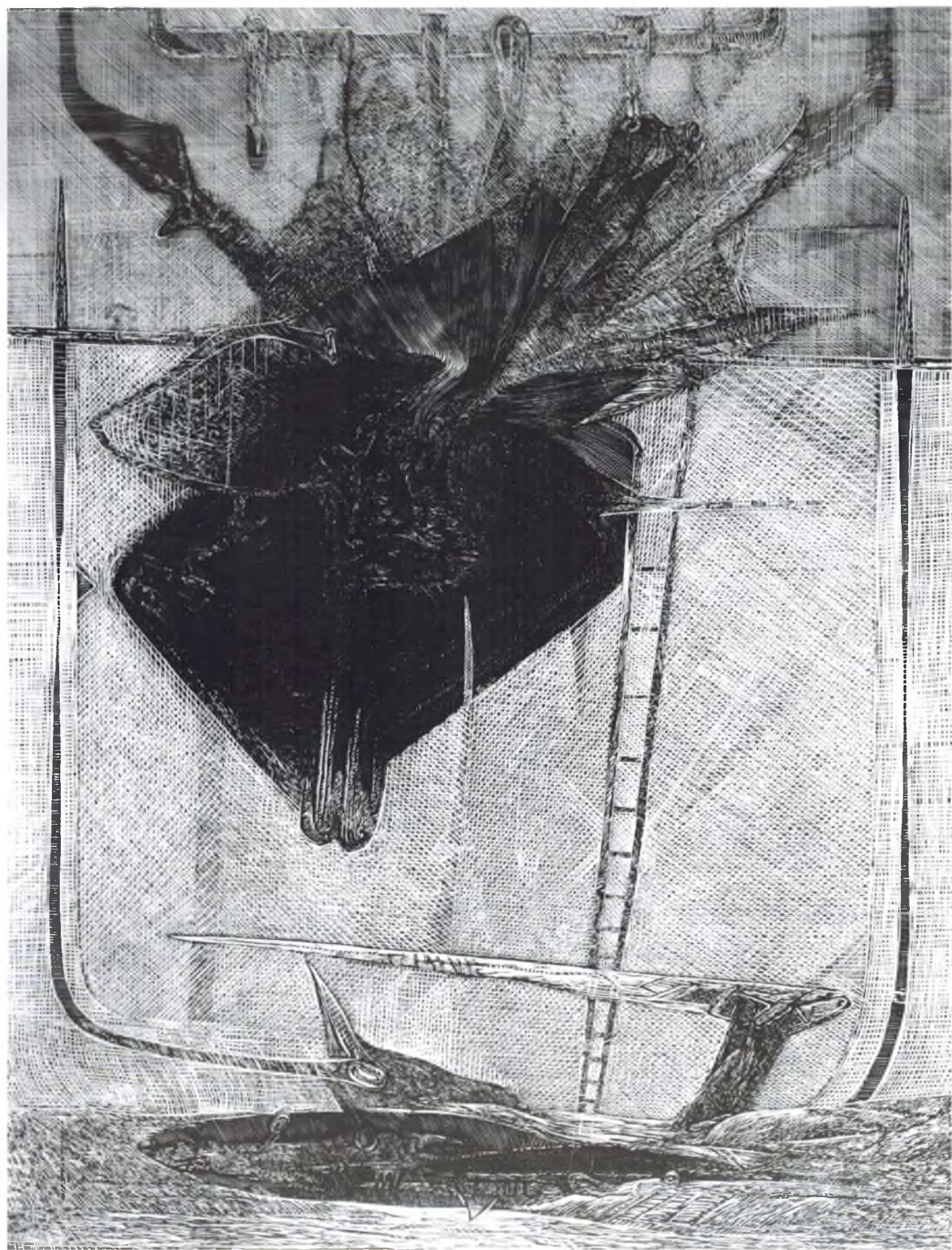
"Asteroïda"

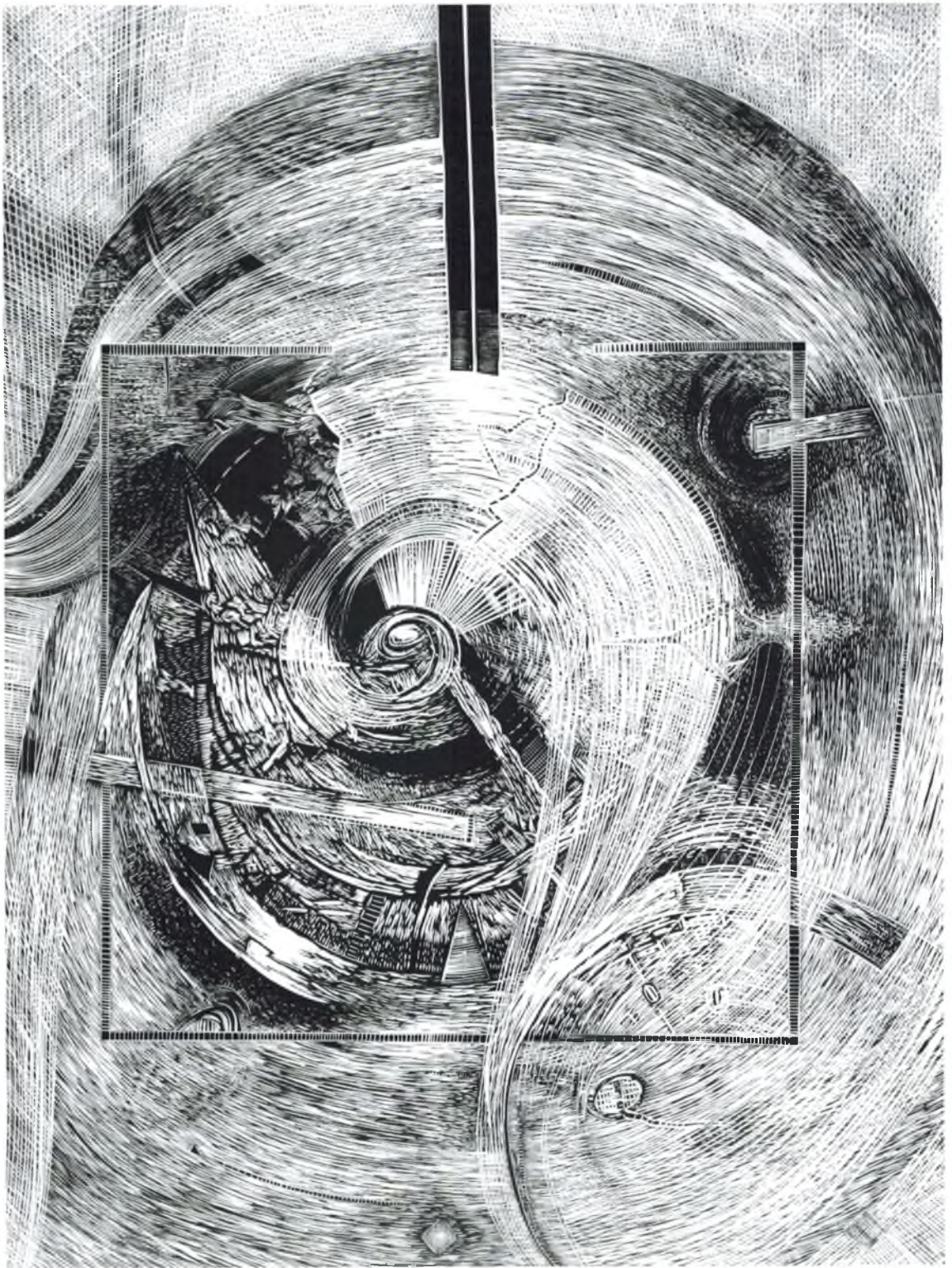
"Szczelina"

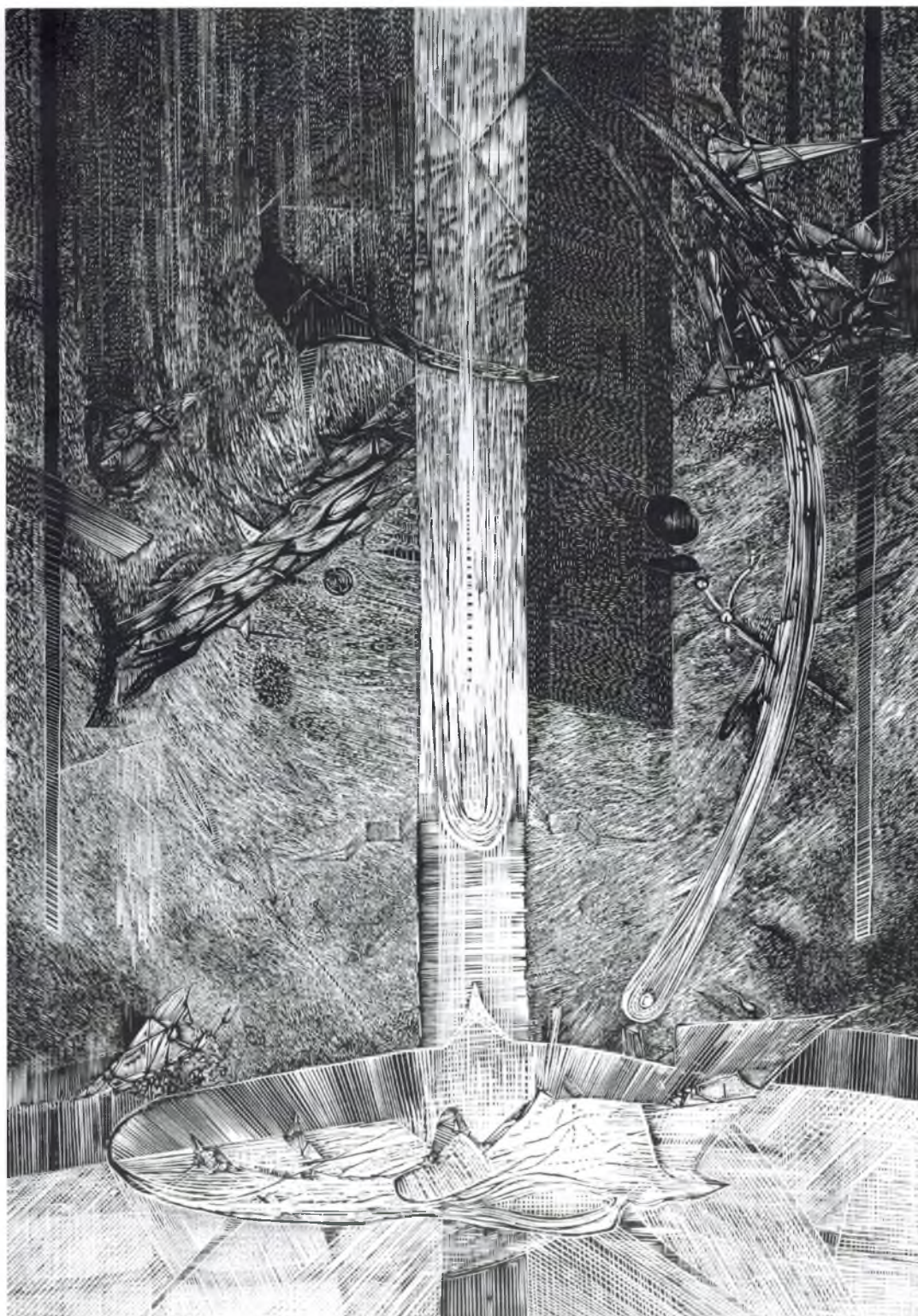
"Lowd"

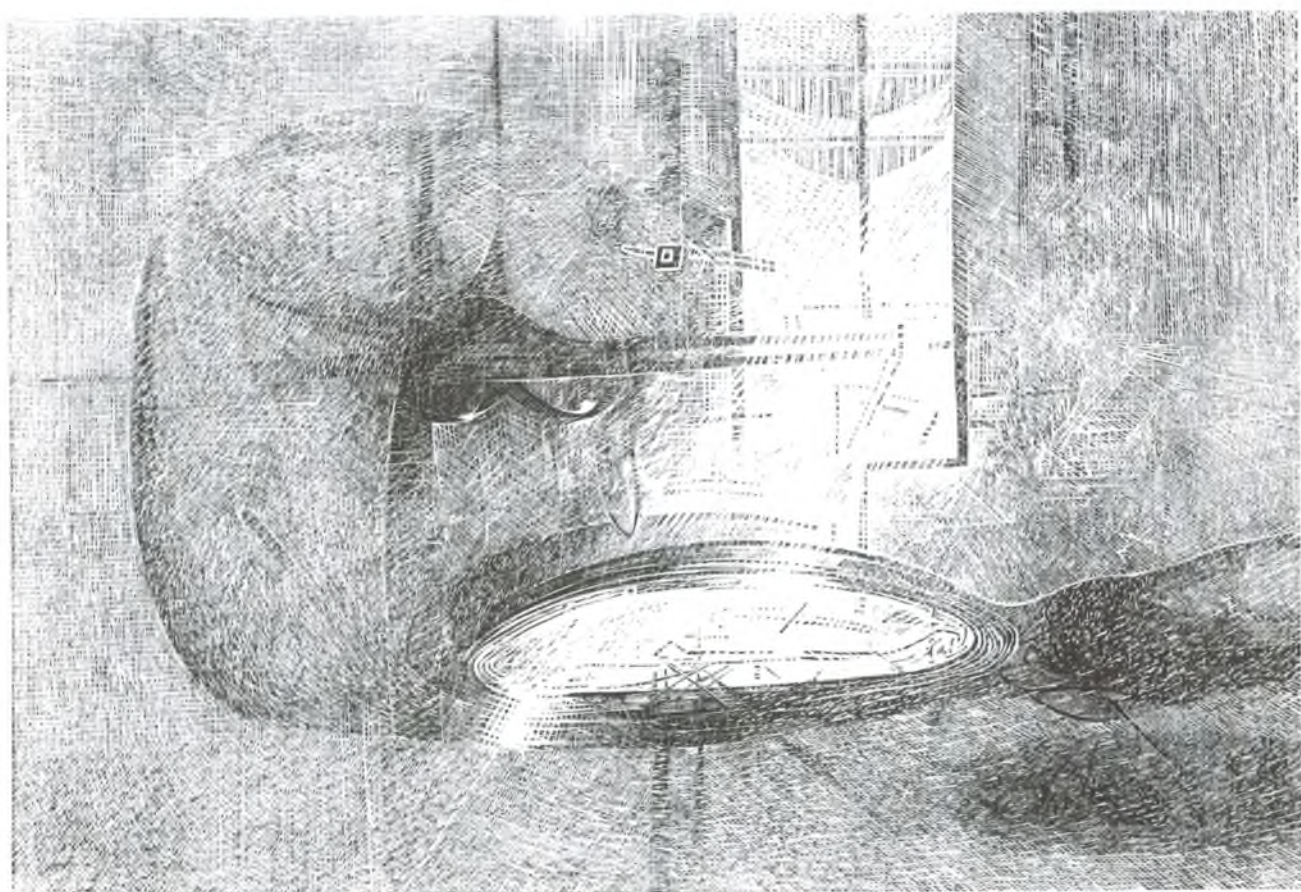
"Upadek Ikara"

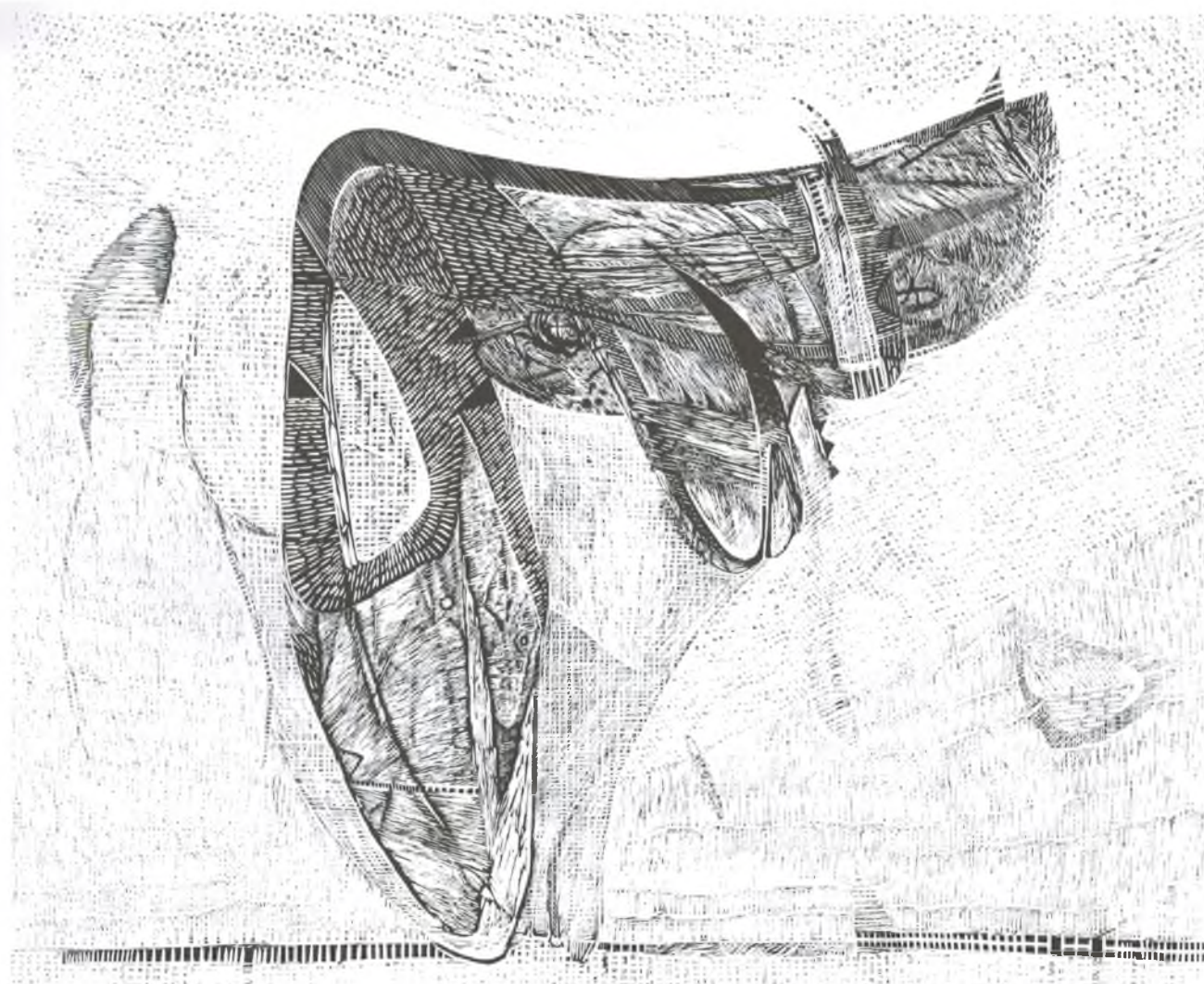
"Struna światła"

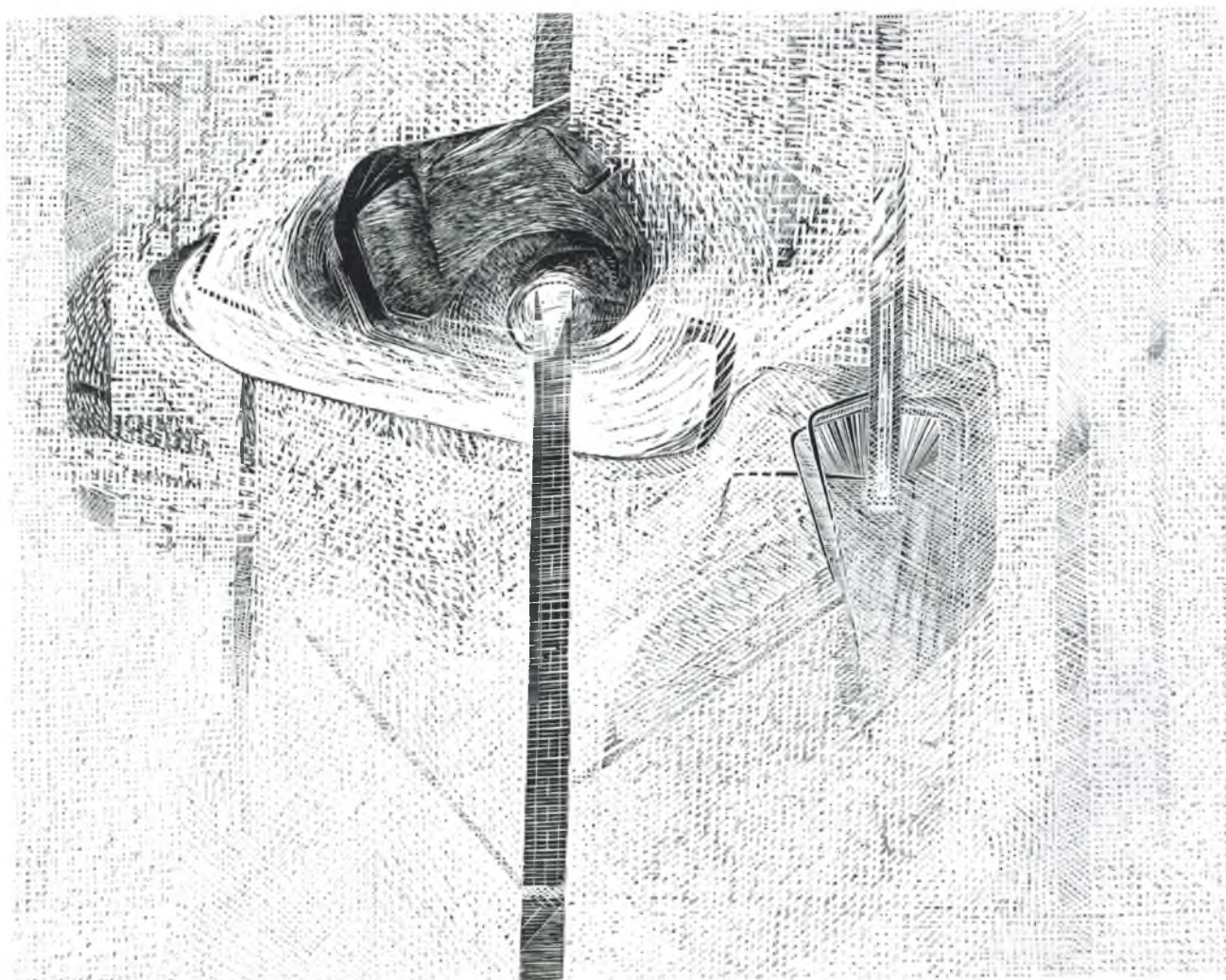
"O₅"

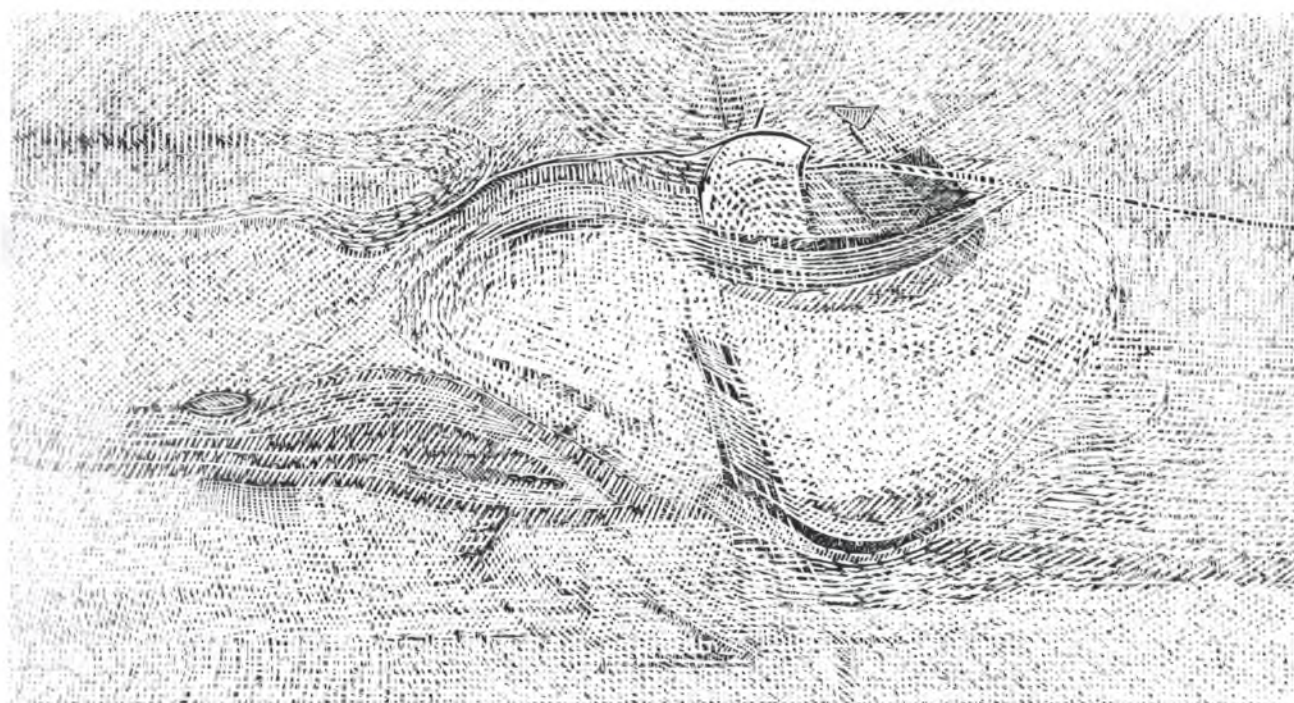

"Okno"

"Wyspa"

"Mgla"

